

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2CdoPr/7/2025
Identifikačné číslo spisu: 1320204647
Dátum vydania rozhodnutia: 26.02.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:1320204647.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne : Prof. Ing. T. X., L., nar. XX. H. XXXX, X., G. XX, zastúpená Dentons Europe CS LLP, organizačná zložka, Bratislava, Bottova 2A, IČO: 36861391, proti žalovanej: Fakulta informatiky a informačných technológií Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, Bratislava, Ilkovičova 2, zastúpená HAVLÁT & PARTNERS - advokátska kancelária, s.r.o., Bratislava, Rudnayovo námestie 1, IČO: 55474853, o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV (pôvodne Okresný súd Bratislava III) pod sp. zn. B3 - 24Cpr/9/2020, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 03. októbra 2024, sp. zn. 10CoPr/16/2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 03. októbra 2024, sp. zn. 10CoPr/16/2023 z r u š u j e a v e c mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 28. marca 2023, č. k. 24Cpr/9/2020-303 (druhým v poradí) rozhodol, že okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany žalovanej, doručené žalobkyni dňa 09.01.2020 je neplatné (výrok I.), žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu mzdy vo výške 8 291,67 eura mesačne za čas od 10.01.2020 do 10.01.2023 spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne, vždy od 10. dňa nasledujúceho mesiaca, až do zaplatenia (výrok II.) a žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 % (výrok III.).

1.1. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil podľa ust. § 7 ods. 2, § 9 ods. 3, § 68 ods. 1 a 2, § 74, § 79 ods. 1 a 2, § 92 a § 134 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“), § 23 ods. 1 písm. d) a § 28 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zák. č. 131/2002 Z. z.“ alebo „vysokoškolský zákon“), čl. 2b Organizačného poriadku Slovenskej technickej univerzity (ďalej len „STU“) a § 197 ods. 1 a § 320 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v platnom znení (ďalej

len „CSP“). Skúmal procesnú subjektivitu označenej žalovanej a jej pasívnu vecnú legitímáciu. Vysvetlil, že k vzniku pracovnoprávnej subjektivity, procesnej spôsobilosti a deliktuálnej spôsobilosti právnickej osoby dochádza v tom istom okamihu, pričom subjekty, ktoré sa zapisujú do obchodného registra alebo do iného zákonom určeného registra, vznikajú okamihom zápisu do tohto registra, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Rozpočtové a príspevkové organizácie, bez ohľadu na to či ide o organizácie štátne alebo obecné, vznikajú dňom uvedeným zriaďovateľom v zriaďovacej listine ako deň ich zriadenia. Štátne rozpočtové a príspevkové organizácie a verejnoprávne inštitúcie zriadené zákonom vznikajú dňom uvedeným v zákone ako deň ich zriadenia, spravidla dňom nadobudnutia účinnosti zákona, ktorým boli zriadené. Vo vzťahu k pracovnoprávnej subjektivite organizačnej jednotky zamestnávateľa uviedol, že táto môže vzniknúť iba za predpokladu, že tak ustanovuje osobitný predpis alebo stanovy podľa osobitného predpisu. Organizačná jednotka zamestnávateľa, ktorá má pracovnoprávnu subjektivitu napriek tomu, že sama nie je právnym subjektom, je spôsobilá vystupovať v pracovnoprávných vzťahoch ako zamestnávateľ, a to v mene zamestnávateľa. Účastníkom pracovnoprávneho vzťahu však organizačná jednotka zamestnávateľa nemôže byť, ak účastníkom toho istého pracovnoprávneho vzťahu je zamestnávateľ sám. S poukazom na ust. § 23 ods. 1 písm. d) a § 28 ods. 1 zákona o vysokých školách a čl. 2b Organizačného poriadku STU súd dospel k záveru, že tieto ustanovenia priznávajú pracovnoprávnu subjektivitu, teda postavenie zamestnávateľa, jednotlivým fakultám. Uviedol, že ust. čl. 2b Organizačného poriadku STU stanovuje rozsah pôsobnosti jednotlivých fakúlt vysokej školy, pričom s výslovným poukazom na ust. § 7 ods. 2 Zákonníka práce jednoznačne určuje, že fakulty sú v postavení zamestnávateľa a dekan fakulty vykonáva právne úkony v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov STU zaradených na ním riadenej fakulte. Toto ustanovenie teda neurčuje len zmocnenie dekana, ale aj postavenie fakulty ako zamestnávateľa. Súd prijal tiež záver, že žalobkyňa označila žalovanú správne, a že žalovaná je aj pasívne vecne legitímovaná. V prípade STU vystupujú fakulty v postavení zamestnávateľa, fakulty vykonávajú pôsobnosť v pracovnoprávných vzťahoch, znášajú povinnosti z týchto vzťahov vyplývajúce a majú aj deliktuálnu spôsobilosť. Všetky pracovnoprávne úkony za účinnosti zákona o vysokých školách a Organizačného poriadku STU vykonávala voči žalobkyni ako zamestnávateľ fakulta, zastúpená dekanom, vrátane okamžitého skončenia pracovného pomeru. Dospel potom k záveru, že žaloba správne smerovala proti fakulte STU, ktorá je vecne pasívne legitimovaným subjektom.

1.2. Súd prvej inštancie ustálil, že okamžité skončenie pracovného pomeru dané žalobkyni neobsahuje žiadne konkrétne vymedzenie skutku, keď jedinou konkrétnou skutočnosťou zrejmovou z oznámenia je, že žalobkyňa ako dekanka FIIT v uvedených konkrétnych dňoch podpísala zmluvy s obchodnými spoločnosťami. Výkon činnosti štatutárneho orgánu však nie je výkonom práce v pracovnom pomere a nemal priamy súvis s pracovnou náplňou žalobkyne vo funkcii vysokoškolského profesora. Jej pracovnou náplňou bolo riešiť najzložitejšie úlohy rozvoja vedy a techniky, zamerané na rozvíjanie poznania v študijnom odbore Informačné systémy, aplikovať výsledky výskumu a vývoja do pedagogickej činnosti a zabezpečovať pedagogickú činnosť vo všetkých stupňoch vysokoškolského štúdia. V zmysle vysokoškolského zákona je dekan predstaviteľom fakulty, riadi ju, zastupuje, koná vo veciach fakulty a zodpovedá za svoju činnosť akademickému senátu fakulty a rektorovi za svoju činnosť vo veciach, v ktorých koná v mene vysokej školy, za hospodárenie fakulty a za svoju ďalšiu činnosť v rozsahu určenom vnútornými predpismi verejnej vysokej školy. Súd vyhodnotil, že žalobkyňa bola oprávnená podpísať obchodné zmluvy v rámci podnikateľskej činnosti fakulty, ich podpísaním neporušila žiadne zákonné ustanovenie, ani vnútorný predpis vysokej školy. Ďalej uviedol, že v zostávajúcej časti bolo okamžité skončenie pracovného pomeru formulované mimoriadne formálne, keď žalovaná v oznámení neuviedla žiadne konkrétne konanie, ktorým žalobkyňa mala v rámci podnikateľskej činnosti zamestnávateľa vytvoriť a aplikovať systém, ktorý mal v konečnom dôsledku viesť k nesprávnemu účtovaniu nákladov, nesprávnemu určeniu dane a nelegálnemu zamestnávaniu študentov. Uvedené tvrdenie žalovaná nepreukázala a v oznámení o okamžitom skončení pracovného pomeru ani konkrétne neuviedla, pričom z vykonaného dokazovania podľa prvoinštančného súdu vyplynulo, že prvé dve zmluvy s obchodnými spoločnosťami z roku 2015 boli uzavreté už pred tým, ako sa žalobkyňa stala dekanou, teda nemohla tento systém ani vytvoriť. Vo vzťahu k extraktu externého právneho stanoviska týkajúceho sa posúdenia súladu odmeňovania študentov za prácu v rámci podnikateľskej činnosti FIIT STU uviedol, že tento nie je dôkazom o porušení pracovnej disciplíny žalobkyňou. V tejto súvislosti

zhrnul, že predmetné závery sú len vo všeobecnej rovine, bez konkrétnych údajov a sú závislé od naplnenia ďalších predpokladov, pričom z obsahu extraktu je podľa prvoinštančného súdu zrejmé, že účelom nebolo preveriť správnosť postupu fakulty, ale vyhľadať, resp. poukázať na akúkoľvek možnosť nesprávneho postupu. Skonštatoval, že všetky ostatné dôkazy, a síce správa audítora z auditu účtovnej závierky STU ku dňu 31.12.2017 a jej dodatok a Záznam STU - Útvaru hlavného kontrolóra zo 17.02.2020 o preverení oznámenia o protispoločenskej činnosti číslo 1/2019, svedčia o tom, že FIIT dodržiavala všeobecne záväzné právne predpisy a vnútorné predpisy STU pri priznávaní mimoriadnych štipendií z vlastných zdrojov. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalobkyňa sa nemohla dopustiť daňového deliktu, ktorého sa mohla dopustiť len žalovaná ako daňový subjekt. Záverom uviedol, že neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru spočíva aj v neprerokovaní tohto skončenia so zástupcami zamestnancov.

2. O odvolaní žalovanej rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom z 03. októbra 2024 sp. zn. 10CoPr/16/2023, ktorým zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietol a žalovanej priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd uviedol, že v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení výslovne uložil súdu prvej inštancie povinnosť zaoberať sa otázkou, s kým bola žalobkyňa v pracovnom pomere a kto s ňou pracovný pomer okamžite skončil. Súd prvej inštancie si však túto povinnosť nespĺnil, a po závere, že fakulta (FIIT STU) má pracovnoprávnu subjektivitu (ktorý odvolací súd nespochybnil aj s poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6CdoPr/12/2023 z 25.09.2024), prijal záver, že žalobkyňou označená fakulta je vecne pasívne legitimovaným subjektom, a to bez toho, aby v napadnutom rozsudku obsah listinných dôkazov, na ktoré ho odvolací súd upozornil a uložil mu povinnosť ich vyhodnotiť, vôbec spomenul.

2.2. Odvolací súd dospel po zopakovaní dokazovania v relevantnom rozsahu k záveru, že odvolanie žalovanej voči rozsudku, ktorým súd prvej inštancie žalobe žalobkyne vyhovel a určil neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru a žalobkyni priznal voči žalovanej náhradu mzdy, je dôvodné. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie preto zmenil a žalobu žalobkyne zamietol. Vec posúdil právne podľa rovnakých zákonných ustanovení ako súd prvej inštancie, prijal však iný skutkový a z neho vyplývajúci právny záver. Vzhľadom na obsah spisu a vykonané dokazovanie nemal odvolací súd žiadne pochybnosti o tom, že žalobkyňa bola na základe špecifikovaných pracovných zmlúv a následných dohôd ako zamestnankyňa v pracovnoprávnom vzťahu so zamestnávateľom, ktorým je Slovenská technická univerzita v Bratislave so sídlom Vázovova 5, 812 43 Bratislava, IČO: 00397687, a nie v žalobe označenou žalovanou Fakulta informatiky a informačných technológií Slovenskej technickej univerzity v Bratislave so sídlom Ilkovičova 2, 842 16 Bratislava. Aj pracovný pomer so žalobkyňou okamžite skončil jej zamestnávateľ Slovenská technická univerzita v Bratislave so sídlom Vázovova 5, 812 43 Bratislava, IČO: 00397687 a nie ňou označená žalovaná (FIIT). Na základe týchto skutkových zistení a po preskúmaní vecnej legitímácie strán sporu dospel odvolací súd k právnenému záveru, že žalobkyňou označená žalovaná nie je v tomto súdnom spore pasívne vecne legitimovaná. Ako už vysvetlil v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení, vecnou legitímáciou treba vo všeobecnosti rozumieť stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého fyzická, či právnická osoba je subjektom práva alebo povinnosti, ktoré sú predmetom konania. Nedostatok vecnej legitímácie znamená, že ten, kto tvrdí svoje hmotnoprávne oprávnenie alebo o kom sa tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, v skutočnosti toto oprávnenie nemá, alebo nie je nositeľom tvrdenej povinnosti, o ktorú v konaní ide. Uvedené je aj prípad prejednávanej veci, v ktorej žalobkyňa podala žalobu o neplatnosť okamžitého skončenia jej pracovného pomeru voči žalovanému, ktorý nebol ani jej zamestnávateľom a ani s ňou neskončil okamžite pracovný pomer. V odvolacom konaní bolo jednoznačne preukázané, že zamestnávateľom žalobkyne bola univerzita (ktorá s ňou aj skončila pracovný pomer) a nie fakulta. Ak je účastníkom pracovnoprávneho vzťahu zamestnávateľ, nemôže ním byť súčasne jeho organizačná jednotka (ust. § 7 ods. 2 Zákonníka práce). Nakoľko žaloba žalobkyne smerovala voči žalovanej, ktorá nie je pasívne vecne legitimovaná, odvolací súd bez meritórneho prejednávania veci, žalobe vyhovujúci rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil a žalobu žalobkyne zamietol.

3. Proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“), ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP a z § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolateľka navrhla, aby dovolací súd rozhodnutie krajského súdu zmenil tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdí a prizná jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Zároveň žiadala o priznanie nároku na náhradu trov (tohto) dovolacieho konania v rozsahu 100%. ,

3.1. K vade zmätočnosti dovolateľka uviedla, že odvolací súd nepochopiteľne ignoroval obsah zásadných dôkazov, ktoré boli spôsobilé potvrdiť verziu, že jej zamestnávateľom bola fakulta, nie STU. Tieto zásadné dôkazy celkom zjavne vyhodnotil v rozpore s ich obsahom, a v odôvodnení sa vôbec nevyjadril k tomu, ako sa vysporiadal s ostatným obsahom zásadných dôkazov, ktoré potvrdzovali jej verziu. Vôbec sa nevyrovnal s podstatným dôkazom, a to samotnou pracovnou zmluvou zo dňa 01.08.1989, kde ako zamestnávateľ bola uvedená „Organizácia: Elektrotechnická fakulta SVŠT zastúpená dekanom prof. Ing. I., DrSc.“. Aj v obsahu pracovnej zmluvy sa uvádza, že prácu pracovníkovi prideluje organizácia (bod 4), obsah pracovnej zmluvy je možné meniť len vtedy, ak sa organizácia s pracovníkom dohodnú (bod 7) atď. Po prijatí vysokoškolského zákona v roku 2002 bola síce právna subjektivita fakultám opäť odobraná, no STU sa rozhodla (v súlade s možnosťou, ktorú poskytoval a aj v súčasnosti poskytuje Zákonník práce) ponechať subjektivitu fakúlt v pracovnoprávných záležitostiach. Toto nastavenie reflektuje STU nielen vo svojich interných predpisoch, ale aj faktickým konaním fakúlt voči zamestnancom v pracovnoprávných vzťahoch. Voči zamestnancom v pracovnoprávných vzťahoch vždy koná, všetky dokumenty vyhotovuje aj podpisuje vedenie príslušnej fakulty a podpisuje dekan fakulty. S týmito argumentami žalobkyne sa druhostupňový súd vôbec nevysporiadal. Pracovný pomer žalobkyne vznikol na základe predmetnej pracovnej zmluvy z 01.08.1989. Odvtedy trval nepretržite. Akékoľvek ďalšie dohody, vrátane pracovnej zmluvy č. 207/2002 z 01.12.2002, kontinuálne nadväzovali na už existujúci pracovný pomer s fakultou. Za týchto okolností je záver odvolacieho súdu o tom, že pracovný pomer nebol uzavretý s fakultou, v rozpore so zásadným dôkazom, ktorým je (prvá) pracovná zmluva. Tento dôkaz dokonca krajský súd aj vykonal, ale v konaní dospel k skutkovému záveru v rozpore s obsahom pôvodnej pracovnej zmluvy. Zároveň nevysvetlil, ako sa vysporiadal so skutočnosťou, že za zamestnávateľa bola označená Elektrotechnická fakulta. Rovnako, aj zápis zo zamestnaneckej rady zo 14.01.2020 potvrdzuje, že žiadosť prerokovala zamestnanecká rada fakulty, nie zamestnanecká rada STU. Okamžité skončenie pracovného pomeru bolo takisto vyhotovené na hlavičkovom papieri „Slovenská technická univerzita v Bratislave, Fakulta informatiky a informačných technológií, Dekanát“. V päte dokumentu bola adresa fakulty. To, že odvolací súd ignoroval tento údaj, je osobitne prekvapujúce v kontexte toho, že pri hodnotení pracovnej zmluvy z r. 1989 si všimol len hlavičku dokumentu, zatiaľ čo obsah listiny - najmä označenie zamestnávateľskej organizácie - ignoroval. STU preniesla pracovnoprávnu subjektivitu na fakulty, čo bolo preukázané v konaní organizačným poriadkom STU. Odôvodnenie napadnutého rozsudku nedáva odpoveď na celkom logické a legitímne otázky k procesu hodnotenia dôkazov, je porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

3.2. Dovolateľka právnu otázku, ktorú odvolací súd podľa nej nesprávne právne posúdil, sformulovala nasledovne : „Je možné priznať fakulte vysokej školy pracovnoprávnu subjektivitu v prípade, ak to vyplýva zo zákonnej úpravy obsiahnutej v § 7 ods. 2 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníku práce v znení neskorších predpisov a z organizačného poriadku univerzity?“ Alternatívne formulovala dovolaciu otázku nasledovne : „Kto je zamestnávateľom v prípade, že je na pracovnej zmluve, dohode o zmene pracovných podmienok a skončení pracovného pomeru ako zamestnávateľ označená univerzita / vysoká škola, ale súčasne táto vysoká škola vo svojom organizačnom poriadku v súlade s § 7 ods. 2 Zákonníka práce prenáša pracovnoprávnu subjektivitu na fakulty a právomoci zamestnávateľa fakulta aj fakticky vykonávala?“

3.3. Organizačný poriadok, vychádzajúc z príslušného ustanovenia zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase, kedy bol so žalobkyňou skončený pracovný pomer, teda jednoznačne a jasne odkazuje na ustanovenie § 7 ods. 2 Zákonníka práce a priznáva pracovnoprávnu subjektivitu, t.j. postavenie zamestnávateľa jednotlivým fakultám STU (teda aj žalovanej).

3.4. Dovolateľka poukázala na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6CdoPr/12/2023, ktoré v súvislosti s prenesením pracovnoprávnej subjektivity „stanovami podľa osobitného predpisu (zákona)" uvádza „vedené slovné spojenie znamená, že právne predpisy (nielen zákon) umožňujú právnickej osobe prijatie stanov, teda ide o stanovy vydané podľa osobitného predpisu (napríklad stanovy obchodných spoločností podľa Obchodného zákonníka, stanovy občianskeho združenia podľa zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov a pod.), pričom na základe analógie legis za stanovy možno považovať aj iné organizačné a interné predpisy spĺňajúce funkciu stanov, napríklad aj štatút vysokej školy prijatý samosprávnym orgánom verejnej vysokej školy." Možnosť organizačnej jednotky mať v pracovnoprávných vzťahoch právnu subjektivitu, odlišuje pracovné právo od občianskeho či obchodného práva.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že zo žiadneho z relevantných ustanovení Štatútu - ktoré akokoľvek upravujú alebo regulujú oblasť pracovnoprávných vzťahov- nevyplýva, že by fakulta STU bola v postavení zamestnávateľa, respektíve nositeľom právnej ergo pracovnoprávnej subjektivity. Fakulta respektíve jej samosprávne orgány nekonajú a ani nemôžu konať v pracovnoprávných vzťahoch vo vlastnom mene a na vlastný účet, ale presne naopak, konajú a rozhodujú a môžu konať a rozhodovať vždy a za každých okolností výlučne v mene verejnej vysokej školy, v danom prípade Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Navrhla preto, aby dovolací súd v súlade s § 448 CSP dovolanie žalobkyne ako nedôvodné zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd" alebo „dovolací súd") ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spísania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Dovolanie nie je „ďalším odvolaním" a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten , kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

10. Dovolateľka namietala, že odvolací súd posúdil listinné dôkazy v tomto konaní s opačným záverom, preto mal identifikovať rozdiely v skutkovej situácii žalobkyne oproti skutkovej situácii v konaní pred NS SR sp. zn. 6CdoPr/12/2023. Závery odvolacieho súdu sú preto svojvoľné a nepresvedčivé.

11. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v ustanovení § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

12. V preskúmvanej veci predmetom dovolacieho prieskumu bolo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu o zamietnutí žaloby o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru.

13. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že súd prvej inštancie odvolacím súdom mu uloženú povinnosť nesplnil, a po závere, že fakulta (FIIT STU) má pracovnoprávnu subjektivitu (ktorý odvolací súd nespochybnil aj s poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6CdoPr/12/2023 z 25.09.2024) prijal záver, že žalobkyňou označená fakulta nie je vecne pasívne legitimovaným subjektom.

14. Najvyšší súd v tejto súvislosti uvádza, že uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6CdoPr/12/2023 z 25. septembra 2024 bolo nálezom Ústavného súdu SR z 11. marca 2025 sp. zn. IV. ÚS 615/2024 zrušené a vec bola vrátená dovolaciemu súdu na ďalšie konanie. Ústavný súd o.i. v označenom rozhodnutí uviedol: „Ustanovenie zákona o vysokých školách v jeho časovo aktuálnom znení sa totiž vzťahuje na špecifické vecné súvislosti rozhodovania a konania vo veciach uzatvárania, zmeny a zrušovania pracovnoprávnych vzťahov na pojmovom rozhraní „verejná vysoká škola“ a „orgány akademickej samosprávy fakulty“ (podmienené úpravou štatútu verejnej vysokej školy), avšak len na konanie v mene verejnej vysokej školy. Bez ohľadu na iné subjekty, ktorých sa môže týkať všeobecná pracovnoprávna úprava (zamestnávateľov a ich organizačných zložiek v zmysle § 7 ods. 2 Zákonníka práce a ním predpokladaného nadväzujúceho osobitného predpisu, resp. aj stanov na jeho základe), pokiaľ ide o verejnú vysokú školu a jej fakulty pri posúdení právnych účinkov pracovnoprávnych úkonov, je určujúce skôr označené a citované ustanovenie zákona o vysokých školách na báze princípu *lex specialis derogat legi generali*. To však možno v uvedenom kontexte vykladať tak, že zákon o vysokých školách ako osobitný predpis neposkytuje priestor na prenos pracovnoprávnej subjektivity v niektorej z oboch fakultatívnych alternatív podľa § 7 ods. 2 Zákonníka práce, ponímať aj ako kompatibilitu oboch zákonných úprav (bez ohľadu na to, že nie nevyhnutnú).“

14.1. Po vydaní vyššie citovaného rozhodnutia najvyšší súd opätovne rozhodol a to tak, že uznesením z 23. septembra 2025 sp. zn. 6CdoPr/8/2025 odmietol dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bolo zastavené konanie z dôvodu nedostatku procesnej podmienky - procesnej spôsobilosti na strane žalovanej (jednej z fakúlt Univerzity Komenského v Bratislave).

15. Z následného opätovného rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6CdoPr/8/2025 z 23. septembra 2025 vyplýva, že došlo k zmene právneho názoru. Vzhľadom na túto skutočnosť napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v súdnej veci ďalej neobstoí a je potrebné, aby vo svetle novej judikatúry posúdil odvolací súd dovolanie žalovanej v tejto veci opätovne.

16. S ohľadom na vyššie uvedené dovolací súd dodáva, že dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420

písm. f) CSP bol zistený, lebo možno konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v ktorom je implikované právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

17. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo 44/2015, 2Cdo 111/2014, 3Cdo 4/2012, 4Cdo263/2013, 5Cdo 241/2013, 6Cdo 591/2015, 7Cdo 212/2014, 8 Cdo 137/2015).

18. Z uvedených dôvodov dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1v spojení s § 450 CSP).

19. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

20. Toto uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.